

**Informacja o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej,
świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego
oraz nieodpłatnej mediacji.**

Osoba uprawniona przed uzyskaniem pomocy składa pisemne oświadczenie, iż nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, a osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Kobiecie w ciąży nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana poza kolejnością.

Osobie ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, która nie może stawić się w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej osobiście oraz osobie doświadczającej trudności w komunikowaniu się, nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, może być udzielone także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Osobom, o których mowa powyżej, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, również przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się, lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego, lub w innym miejscu dostosowanym do potrzeb tych osób. W powyższej sytuacji, osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo odbiera bezpośrednio od beneficjenta oświadczenie, w przedmiocie braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto, osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się, które zgłoszą uzasadnioną potrzebę komunikacji za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego składają staroście, w formie papierowej lub elektronicznej, oświadczenie w przedmiocie braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, wraz ze wskazaniem okoliczności to uzasadniających oraz dostępnych tej osobie środków porozumiewania się na odległość. Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, po otrzymaniu od starosty drogą elektroniczną informacji o złożeniu przez osobę uprawnioną oświadczenia oraz danych kontaktowych tej osoby, porozumiewa się z nią w umówionym terminie.

Przed udzieleniem nieodpłatnej pomocy prawnej radca prawny lub adwokat może zażądać od osoby uprawnionej **okazania dokumentu** stwierdzającego tożsamość.

Radca prawny lub adwokat może **z ważnych powodów odmówić** udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej.

Informacje i dane uzyskane w wyniku udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej są **chronione i poufne**.

W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osób świadczących porady, wprowadzona została możliwość udzielania pomocy także za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość w czasie epidemii. W takiej sytuacji nie jest konieczne składanie oświadczenia o niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku – w przypadku przedsiębiorcy.

Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej :

1) nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym i przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym, lub
- b) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- c) sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa wyżej, z wyłączeniem pism procesowych, lub
- d) nieodpłatną mediację, lub
- e) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową;

2) nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji; nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego, jak również nieodpłatną mediację;

3) nieodpłatna mediacja obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających,
- b) przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji,
- c) przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej,
- d) przeprowadzenie mediacji,
- e) udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują również osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku. **Pomoc ta jest pomocą de minimis.** Podlega zatem regulacjom przewidzianym w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 z późn. zm.). Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis przedstawia przed jej udzieleniem:

- 1) kopie wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat, albo oświadczenie o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, oraz
- 2) informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 z późn. zm.).

Informacje o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów oraz korzyściach z tego wynikających.

Pozasądowe metody rozwiązywania sporów to sposoby wyjścia z konfliktu, bez przenoszenia tego sporu na drogę sądową. Za zgodą obydwu stron neutralna osoba trzecia (niezależna instytucja), np. mediator, koncyliator albo arbiter pośredniczy w kontaktach między stronami, tj.:

- 1) umożliwia zbliżenie stanowisk stron, np. poprzez mediację;
- 2) proponuje rozwiązanie sporu, np. przez koncyliację;
- 3) rozstrzyga spór między nimi i narzuca rozwiązanie, np. w ramach arbitrażu.

Alternatywne w stosunku do postępowania sądowego sposoby rozwiązywania sporów są zwykle tańsze, szybsze i prostsze. Jest to metoda tańsza, gdyż z reguły nie wiąże się z koniecznością ponoszenia opłat sądowych, wydatków na pełnomocników. Dopiero zatwierdzenie ugody przez sąd wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty, ale znacznie niższej niż chociażby wpis od pozwu. Rozwiązanie to jest szybsze ze względu na długie terminy rozpatrywania sporów sądowych. Rozwiązywanie sporów w ten sposób jest też prostsze gdyż nie wymaga

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POWIAT
POLICKI

znajomości procedur sądowych i umiejętności formułowania stanowisk procesowych.

Mediacja to sposób dojścia do porozumienia pomiędzy zwaśnionymi stronami przy pomocy neutralnej osoby trzeciej - mediatora. Strony samodzielnie wypracowują ugodowe, najkorzystniejsze dla nich rozwiązanie. Wybrany przez strony mediator jedynie ułatwia kontakt i wspiera je w komunikacji. Nie ustala kto ma rację i nie narzuca swoich własnych rozwiązań. Korzystanie z mediacji jest dobrowolne, a do jej podjęcia konieczna jest zgoda obu stron. Rozwiązanie sporu w ten sposób daje zwaśnionym stronom większą satysfakcję. Ostateczne rozstrzygnięcie jest bowiem wspólnie wypracowane, a nie odgórnie narzucone przez sąd.

Nieodpłatna mediacja jest dostępna zarówno w ramach udzielanej nieodpłatnej pomocy prawnej, jak również w ramach świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być wyłącznie osoba uprawniona. Druga strona nie musi być osobą uprawnioną – może to być przedsiębiorca, osoba fizyczna, pracodawca, kontrahent, sąsiad, członek rodziny itp.